

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Titvlvs XIX. De Obligatis Ad Ratiocinia Ordinandis, Vel Non.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](#)

rum manumittebat seruum, reseruatis ta men
sibi operis seu seruitijs spiritualibus, quæ
manumittenti præstare cogebantur, vti vi-
dere est c. eo libentius, eod. & c. 2. de succe-
fione ab intestato. Sed & quandoque ea re-
seruatione serui, manumissi fuerunt & in sa-
cristi ordinati, vt quidquid acquirerent, ad
ecclesiam, à qua libertatem consecuti fue-
rant, spectare deberet, c. 3. eod. Sed etsi abso-
lutè & simpliciter libertate donati fuerint,
domino obsequia, & gratitudinis vicem pre-

stare obligati erāt; ita vt dominum in iudicio
accusare prohiberentur, alioquin in seruitu-
tem reduci possent, cit. c. 3. §. Quibus. Et
in c. nullus 4. hoc tit. manumissus degradari
iubetur, si domino suo obsequij caula horas
canonicas psallere recusauerit. Denique
seruus ratione nativitatis censeri debet, qui
ex matre serua natus est, tametsi pater liber
fuerit. c. vlt. hoc tit. Nam partus sequitur
conditionem matris.

TITVLVS XIX. DE OBLIGATIS AD RATIOCINIA ORDINANDIS, VEL NON.

CAPITVLVM Vn.

Magnus.

SUMMARIUM.

1. *Obnoxij ratiocinijs, vt Syndici, officiales
seu curiales publici, & pupillorum tuto-
res, ordinari non debent, nisi deposito
munere, & redditis rationibus digni-
jicati sint.*
2. *Excipiendi tamen sunt tutores & defen-
sores personarum miserabilium, vel ta-
lium, qua auxilio ecclesia maxime indi-
gero videntur.*
3. *Vti & ij, qui legitimi suorum agnato-
rum tutores sunt.*
4. *Constitutio hac extendenda est ad ea et-
iam officia, aut negotiationes seculares,
qua in clericis non tolerantur.*

Rocurator, Syndici, Officia-
les seu curiales publici, & pu-
pillorum tutores, ordinari
non debent, nisi deposito mu-
nere, & redditis rationibus di-

gni yisi sint. Alioquin si antequam à publi-
cis eiusmodi muneribus liberi sint, in clerus
assumantur, periculum est, ne ecclesia infi-
metur. Ita statuit Concil. Carthag. 1. cap. 8.

Excipiendum est primò: Nisi quis tutor, aut
defensor constitutus sit personarū miseri-
bilium seu indefensarum, vel talium perlo-
narum, qua ecclesia auxilio maxime indi-
gero videntur. Cum enim eiusmodi mune-
ra clericis suscipere pietatis causa concessum
sit, c. 1. causa 21. q. 3. consequens est, vt ob
tale munus suscepimus à clericatu aliquis re-
pelli non debeat.

Excipiendum secundò: Qui agnatorum
suum legitiimi tutores sunt, ad ordines ad-
mitti possunt; quia etiam Clericis tales tu-
telas suscipere concessum est, vti colligatur
ex cit. c. 1. & docet Syl. ver. tutela, q. 3. &
dixi lib. 3. Th. mor. tr. 4. c. 9. n. 4.

Excipiendum tertio: Quod consuetudine
introductum sit, vt Clerici possint esse secula-
rium Principū Confiliarij, Cancellarij, imo
etiam Iudices in causis ciuilibus, non crimi-
nalibus, vti docet Suarez de cens. disp. 51. l.
3. n. 19. & dixi lib. 1. Th. mor. tr. 5. p. 5. c.
8. n. 4. Ideo ob tale munus non deber quis

ab ordinatione repellit, si alioquin dignus sit.

4 Dēinde amplianda est constitutio, quippe quæ potius exempli causa officia quædā publica nominat, vt locū habeat in omnibus officiis aut negotiationibus secularibus, quæ in clericis non tolerantur, sicuti Suarez notavit cit. s. 3. n. 15. Cuiusmodi est obligatio militiæ c. vn. d. 53. obligatio feudi, ob quod personaliter seruire debeat, vti videre est apud Syl. ver. feudum, q. 8. Item vestigium, agrorum calendorum conductiones, aliæue negotiationes clericis prohibitæ, c. 2. & 4. causa 21. q. 3. c. 1. & 2. Ne clerici vel Monachi secularibus negotijs se immisceant, c. consequens, c. fornicari, d. 88. Quamobrem qui ordinationem sacram desiderant, ab his obligationibus, & functionibus priùs liberi esse debent.

Quod si officio deposito obligatio remanet ratiociniorum, seu rationi reddendarū, tum ita diligendum: Vel Reipubl. seu Magistrati rationes reddi debent, tum obligatus ordinari non debet, priusquam rationes reddiderit. Qui periculū est, ne à Magistratu repetatur, tanquam rationibus ex publica administratione obnoxius, & inde lites oriantur, & ecclesia vexatio, c. 2. & 3. d. 51. c. vn. d. 53. iun. l. rescripto 6. §. debitores, ff. de muneribus, & l. officiales, 4. C. de Episc. & Clericis. Vel rationes reddi debent personæ priuatæ, aut ratione honorum priuatorum, v. g. ex administratione tutelæ; tum probabiliter dicitur, hominem deposito officio, et si rationes nondum reddiderit, ordinari posse: nisi periculum sit, ne exinde

clerus, aut ecclesia, cui adscriptus est, vexationem, aut infamiam patiatur. Ita enim colligitur ex hoc e. & iuribus suprà civitatis, & docet Gl. hic ver. ratiocinia, Hosteniensis §. quis obligatus, Innoc. n. 3. Ant. n. 3.

Periculum autem infamiae, vel vexationis suberit primò: Si tutori v. g. lis de dolo, seu perfidia iam mota sit, vel postea mouenda existimetur. Quia si ex tali accusatione damnatus fuerit, reddetur infamis, l. furti, 6. §. mandati, ff. de ijs qui notantur infamia.

Secundò: Si ita rationibus obligatus sit, vt debitis soluendis impar existat, id est que creditores ordinationi contradicunt; tum ordinari non debet, priusquam se rationibus expedierit. Ne lites à seculari foro trahantur ad Ecclesiasticum tribunal, quippe in quo ordinatus conueniens erit: quia Actor forum rei sequi debet, c. cùm sit. 8. de foro compet. Sed numquid ob solum æs alienum, cui debitor soluendo non est, à sacris Ordinibus repelli debet? DD. communiter negant, vt videre est apud Suarez cit. s. 3. n. 23. & seqq. Quia bona sua creditoribus cedendo postea securus erit, donec ad meliorem fortunā deuenerit. Qua de re dixi lib. 3. Th. mor. tr. 3. p. 1. c. 12. q. 1. Veruntamē si talis persona beneficio Ecclesiastico careat, neq; patronum habeat, qui spondeat se sustentationem ordinato daturum, si indigeat; tum ex causa paupertatis, seu insufficientis sustentationis à sacris Ordinibus repelletur, iuxta Concil. Trident. sess. 21. c. 2. de reform. Vtrum verò debitis obstrictus ad Religionem suscipi possit, disputauit eod. tr. 3. p. 1. q. 2.

Aaaa

TITV.